MĚSÍČNÍK OBECNÍHO ÚŘADU KARLE

KARELSKÝ DNEŠEK

ROČNÍK 2 | ČÍSLO 12/2004 | VYCHÁZÍ DNE 23. 12. 2004

K vánočním svátkům patří snítka jmelí

Dnes v žádné rodině nechybí. Tento zvyk, ozdobit si domácnost jmelím, jsme převzali z Anglie. Lidé považovali jmelí za posla od bohů, jelikož roste v korunách stromů a nečerpá sílu ze země. Věřili, že semeno padá na stromy z nebe.

Rozšiřování semen však obstarávají ptáci, jimž bobule slouží za potravu. Semena procházejí zažívacím traktem ptáků bez poškození a neztratí ani sliznatý obal, který upevňuje semena k větvím. Poté se jmelí přichytí krátkým kořenem větve, pronikne dovnitř a napojí se na transpirační proud hostitelské rostliny. Od hostitele získává roztoky živin a vodu. Asimiláty si však keřík vyrábí sám fotosyntézou svými zelenými listy.

Jmelí je stálezelený keřík. Parasituje na různých listnatých i jehličnatých stromech (topol, vrba, lípa, jedle, borovice). Začátkem března jmelí rozkvétá drobnými, žlutavými kvítky. V paždí lístků dozrávají v zimním období bílé až nažloutlé bobule s lepkavým obalem. Škody na stromech nejsou značné. Až po čase se projevuje odlistění a zakrnění větví následkem nedostatku vody.

V lidovém léčitelství se jmelí používalo od starověku. Moderní lékařství též využívá účinky některých látek ve jmelí obsažených. Objevíme je v lécích na snížení krevního tlaku, nebo na posílení imunity. V poslední době se používají i při léčení rakoviny. Neodborné užívání však může vážně poškodit zdraví.

V Anglii jsou vánoce bez větvičky jmelí nemyslitelné. Ať i ve Vaší domácnosti odpuzuje démony a přináší štěstí.

m.j.

Přejeme Vám hezkou pohodu o letošních Vánocích, příjemná setkání a hodně dárků pod stromečkem.

Do nového roku 2005 hodně zdraví, štěstí a splněných přání.

Starosta Pavel Pavliš,
místostarosta Miloš Jadrný
a obecní zastupitelé.

NENÍ ANDĚL

JAKO ANDĚL.

Nejčastěji si je představujeme jako posly, kteří se zjevují lidem, aby je chránili. Mají něžnou tvář, oblečeni bývají v dlouhých řízách. Každý má svůj úkol. Někteří se starají o hvězdy a živly, další pečují o pozemské říše. Aby to všechno stihli, není jich rozhodně málo.

V naší školce se sešlo andělů osmnáct. Zpočátku rozpustilí andílci, nad kterými kroutil hlavou i sv. Petr (Péťa Brzek) , se postupně měnili v přednášející a zpívající andělské bytosti.

Andílci poslali svým rodičům i andělskou poštu se svým největším vánočním přáním, vysloužili si andělský mls, prošli se po hvězdné cestě a byli i úspěšní v pohádkových testech.

Ke kouzelné náladě jste velice přispěli vy, rodiče. Svým andílkům jste připravili nádherné oblečky, kterým nescházela ani andělská křídla. Co anděl, to model. Hvězdička na čelence a zapálená svíce dokreslily chvíli plnou pohody.

Vánoční setkání u stromečku, který jste vy, dospělí - maminky, babičky a tatínkové -nazdobili doma vlastnoručně vyrobenou hvězdičkou, bylo příjemné.

Přejeme Vám, vážení rodiče, Vám , i Vašim andílkům spokojené svátky.

Za kolektiv školy
Jana Samková

OBSAH PROSINCOVÉHO ČÍSLA

Strana 2
Vánoce v nemocnici ..., Betlém, Provozní doba pohřebiště, Úklid veřejného prostranství
Strana 3
Přišumělo z obecních lesů, Setkání s Mikulášem ...,
Strana 4
Proč byl u jesliček oslík s volkem, Dárky v komoře, Vánoční čarování, Rozmístění kontejnerů v obci

Rozpis služeb stomatologie – soboty, neděle, svátky (8-11hodin)

24.12..2004
MUDr. Jarmila Dostálová
Šmilovského 1122, Litomyšl
☎461613663

25.12.2004
MUDr. Vladimíra Hebltová
Sloupnice 188
☎465549236

26.12.2004
MUDr. Jiřina Kočí
Dolní Újezd, zdrv. středisko
☎461631126

31.12.2004
MUDr. Jan Joukl
Mariánská 1137,Litomyšl
☎461615402

VÁNOCE V NEMOCNICI

V červenci letošního roku byla po 3 letech dokončena přístavba nové budovy ve svitavské nemocnici. Objekt „ akutní medicíny“ , jak je budova nazývána, tvoří přízemí a čtyři patra.

V přízemí, hned po levé straně při příchodu do nemocnice, najdeme vrátnici. V suterénu se nachází pokladna a podatelna.

pokračování na str. 2

VÁNOCE V NEMOCNICI ...

Po pravé straně jsou chirurgické ambulance, které se do nových prostor přistěhovaly z polikliniky.

V prvním patře sídlí ředitelství nemocnice, najdeme zde i Jednotku intenzivní péče interního oddělení a Anesteziologickoresuscitační oddělení. Právě tato dvě oddělení se zároveň s chirurgickou jednotkou intenzivní péče zabývají akutní medicínou. To znamená, že pečují o pacienty ohrožené na životě (např. nemocné s infarktem srdce, poruchami srdečního rytmu, krvácení, po autonehodě, rozsáhlé operaci, v bezvědomí nebo se zástavou životně důležitých funkcí).

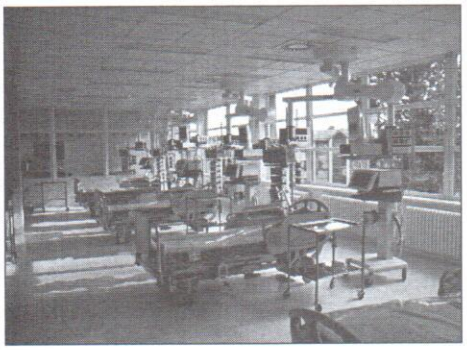

Do druhého patra se přestěhovaly operační sály a gastroenteroůogická ambulance (zabývá se vyšetřením žaludku a střev). Ve zbývajících dvou patrech se nachází centrální sterilizace a laboratoře.

A jaké budou Vánoce v nových prostorách? To bohužel nikdo z nás předem neví. Pro sestry i lékaře je to den jako jiný. Nemoc totiž datum nezná a ani Vánoce ji nezastaví. A tak i v těchto slavnostních dnech se operuje, rodí děti nebo bohužel umírá. Všichni se snaží zpříjemnit pacientům pobyt v nemocnici vánoční atmosférou, takže z pokojů jsou slyšet koledy a nechybí ani kapr u večeře. Rodinu však nemocnice nikdy nenahradí, a proto si všichni můžeme jen přát to, abychom ty letošní Vánoce strávili ve zdraví a zdravotníci měli co nejméně práce.

Zandlerová J

BETLÉM

Daleko dříve než vánoční stromečky stavěly se v našich rodinách betlémy. Za tento zvyk vděčíme svatému Františkovi z Assisi. Byl to veliký básník a veliké dítě. Díval se na svět udivenýma očima a bylo snadné naplnit jeho dlaň.

Když uvažoval o narození páně, zatoužil prožít ten úžasný okamžik, kdy Maria podržela na svých loktech děťátko, svoje děťátko, které bylo Synem Božím a Spasitelem světa. Šel na to s dětinskou vynalézavostí. Postavil otevřenou chatku s jeslemi, vypůjčil si oslíka a vola, aby stáli nad jeslemi, sehnal dva dobrovolníky, aby zosobnili Pannu Marii a svatého Josefa. Vše připravil podle své představy, ovečky, slámu, všecko živé. Jen s děťátkem přišla potíž, neboť nikdo živé děťátko překvapenému Františkovi nepůjčil. Musil se tedy spokojit s loutkou. Betlémská scéna stála jako opravdová a nad ní se sklenula skutečná noc, noc nejhlubší a nejdelší, noc nejtajemnější. A tehdy vyběhl František, aby jako pastýři přispěchal k jeslím a uviděl onen veliký zázrak lásky a života.

Jesličky, zobrazením narození Krista v Betlémě, se dík františkánům rychle rozšířily jako vánoční zvyk po celém tehdejším křesťanstvu.

Dnes sotva kdo bude spěchat k jesličkám tak, jako k nim kdysi přiběhl svatý František. Nicméně si betlém stavíme na oči a jdeme se podívat na jesličky v kostele. Na mnoha místech mění se jesličky v živou hru.

Chystání betléma bývala velká práce a tichá zábava po celý advent. Někdy začínala příprava už v létě a na podzim, kdy bylo třeba vybrat mech, do kterého se figurky stavěly. Na Orlicku např. lidé soupeřili o nejrozsáhlejší a nejdovednější betlém. Musili kvůli tomu někdy vyklidit část jedné místnosti. Na zeď rozvinuli velký papír s obrazem krajiny a před ní stavěli rozsáhlou scénu s domy, stromy a velkým množstvím figur, které byly v průběhu vánoc vyměňovány. Sousedé se pak navštěvovali, chválili a kritizovali, radili a hlavně měli dobrou vůli a krásný námět k setkávání a hovoru. Známé jsou typické lidové betlémy z Příbramska a z Podkrkonoší. Všude jsou lidé hrdí na své betlémy a vždy se máme čemu obdivovat.

Nezapomeňme, že Vánoce jsou svátky dětí a našeho dětství. Hrajme si trochu. Je to hezké.

(zer)

Provozní doba pohřebiště od 1.1.2005

Provozní doba, v jejímž průběhu je pohřebiště zpřístupněno veřejnosti, se stanoví takto:

	pondělí – pátek:
leden, únor, listopad, prosinec	od 8.00 do 16.00 hod.
březen, říjen	od 7.30 do 17.00 hod.
duben, květen, červen, červenec, srpen, září	od 7.30 do 19.00 hod.
	sobota – neděle:
	od 8.30 hod
Památka zesnulých vč. předcházející neděle, Vánoce, Velikonoce	od 8.30 do 19.00 hod.

V případě potřeby zpřístupnit pohřebiště jiným osobám mimo stanovenou provozní dobu, např. v souvislosti s prováděním prací, bude situace řešena samostatnými dohodami.

Začalo se s úklidem veřejného prostranství v obci a pokračovat se bude na jaře 2005.

PŘIŠUMĚLO Z OBECNÍCH LESŮ ...

Významnou událostí pro lesnickou veřejnost byla exkurze na obecních lesních majetcích, které usilují o získání certifikátu hospodaření podle mezinárodních standardů FSC (trvale udržitelné hospodaření z pohledu ekologického, ekonomického a sociálního). Slavnostní zahájení exkurze (cca 40 účastníků) proběhlo v Lidovém domě v Brněnci 5.11. Následoval výšlap nad kostelíček do onoho „vydrancovaného" porostu, kde se rozvinula živá debata na téma intenzita zásahu, včasnost, technologie, zlepšení druhové skladby, ... Dále se účastníci přesouvali autobusem do lesních porostů obcí Hradec nad Svitavou a Karle.

Blíží se vánoce a s nimi „stromkobraní". Jedná je o starý lidový zvyk, pro některé i adrenalinový sport. Ovšem doba se mění, proto tak vám jako v minulých letech nabídne vánoční stromky vaše obec. I letos bude převládat smrk, ale nějaká ta borovička se snad taky najde. Jedle už se stala téměř chráněným druhem. A jaký stromek je ten správný, pravý lesní, z plantáže, nebo umělý?

Na vánoční stromek z lesního porostu je potřeba pohlížet jako na „nedřevní" užitek z lesa. Stromky určené na vánoční trh pocházejí především z výchovných zásahů – prořezávek. Mimo předvánoční období by se časem zase rozložily v lese. Věřte, že najít ten správný „vánočák", který by měl správnou velikost, barvu, zavětvení, špičku, ... a zároveň na konkrétním místě v lese nechyběl, opravdu není jednoduché. Koupí takového stromku mírně podpoříte vlastní obec, pokud jsou stromky prodávány za vyšší než režijní cenu.

Vánoční stromek z plantáží je poloprůmyslový produkt, je vysázen na pole, hnojen, chemicky ošetřován, sklizen, balen, prodán. Jsou většinou souměrnější, ale dražší.

Věčný vánoční stromek z kovu a plastu je věčný jen dočasně, první modely se opravdu moc nepovedly. Je to prostě takové zboží.

Svůj názor na věc si každý vytvoří sám, já bych jen chtěl požádat příznivce stromků z lesa: svěřte výběr lesníkům i s rizikem, že koupíte stromek s nějakou větvičkou kratší. Za čtrnáct dní se s ním a se starým rokem rozloučíte, ale ten správný stromek na správném místě v lese bude dělat radost mnoha lidem třeba dalších sto let.

Hezké vánoce a šnr přeje
ing. Milan Hron, lesní hospodář

SETKÁNÍ S MIKULÁŠEM A ANDĚLEM

Na sobotu odpoledne 4.prosince připravila kulturní komise obce Karle pro děti „ Mikulášskou besídku."

Před příchodem Mikuláše s andělem a čerty se děti aktivně zapojily do různých soutěží, které pro ně byly připraveny ve dvou kategoriích (mladší a starší děti).

Účast v každé soutěži byla oceněna sladkostí nebo drobnou cenou. Na závěr besídky naděloval Mikuláš dětem balíček sladkostí za přednesenou básničku či písničku. Pořadatelé děkuji za všechny sponzorské dary a finanční příspěvky.

Bukáčková Ilona
kulturní komise

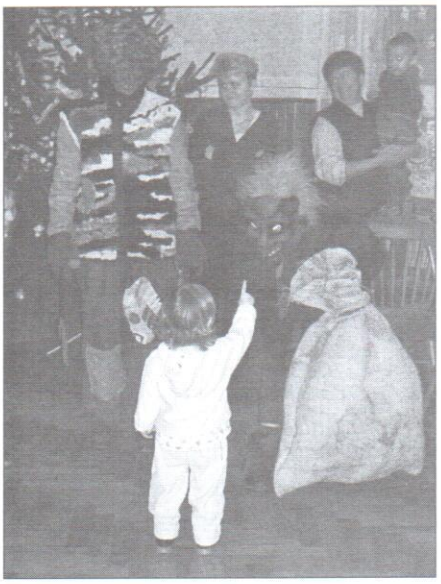

Bude letošní zima taky tak krásná?

Vánoční pohádka....

PROČ BYL U JESLIČEK OSLÍK S VOLKEM

Zatímco Josef s Marií putovali do Betléma, jeden z andělů svolal všechna zvířata, aby mezi nimi vybral ta nejvhodnější, která budou v chlévě pomáhat Svaté rodině.

Jako první se samozřejmě hlásil lev: „Jen král je hoden sloužit Králi světa," zavrčel. „Já se postavím ke vchodu a každého, kdo by se chtěl k Ježíškovi jen přiblížit, roztrhám!"

„Jsi příliš hrubý," odmítl ho anděl.

Andělovi se k nohám ihned začala lísat liška. Vychytrale ho s nevinným pohledem přesvědčovala: „Nejvhodnější jsem přece já. Každého rána pro božího syna ukradu nejlepší med a mléko. A Marie s Josefem se semnou také budou mít dobře.

„Ty jsi příliš nepoctivá," namítl anděl.

Zvířata předstupoval před anděla jedno po druhém a vychvalovala své největší přednosti. Marně. Andělovi se nezamlouvalo ani jedno z nich. Ale všiml si osla a vola. Pracovali na poli u vesničana, který bydlel poblíž betlémské stáje.

Anděl na ně zavolal: „ A co můžete nabídnout vy?"

„Nic," odpověděl osel a sklopil dlouhé uši. „My jsem se nenaučili ničemu – jenom pokoře a trpělivosti.

Konečně se anděl spokojeně usmál : „Právě vás jsem potřeboval!"

Vánoční příběh.....

Dárky v komoře

Listonoš zazvonil dvakrát. Do Vánoc scházelo pět dní. Nesl obrovskou krabici zabalenou v drahém papíru a zdobenou zlatými stuhami.

„Dále ," ozvalo se z domu.

Listonoš otevřel dveře. Dům byl zanedbaný, všude leželo plno prachu a v křesle seděl starý muž.

„Podívejte, jak krásný dárek vám nesu!" zahlaholil vesele listonoš.

„Děkuji, klidně ho postave sem," odpověděl stařík smutně.

Pošťák se zmateně zarazil. Bylo jasné, že krabice obsahuje něco krásného a dobrého.

„Pane, vás ten dárek ani trochu netěší? Ani se nepodíváte dovnitř?"

„ Nemůžu... Opravdu nemůžu," odpověděl muž se slzami v očích. A začal vyprávět o své dceři, která seč provdala do sousedního města a každý rok mu k Vánocům posílá dárek s lístkem: „Od dcery Lucie a jejího muže."

Nikdy žádné osobní přání, jediná návštěva nebo pozvání.

„Jen se pojďte podívat," dodal muž a unaveně vstal. Došli ke komoře a stařík ji otevřel.

„Ale..."podivil se pošťák. Komora přetékala vánočními dárky. Každý rok přišel jeden. Všechny byly zabalené v krásném papíru a ovázané stužkami.

„Vždyť vy jste je vůbec neotevřel!" divil se listonoš.

„Ne," prohlásil zklamaně stařík. „Není v nich láska."

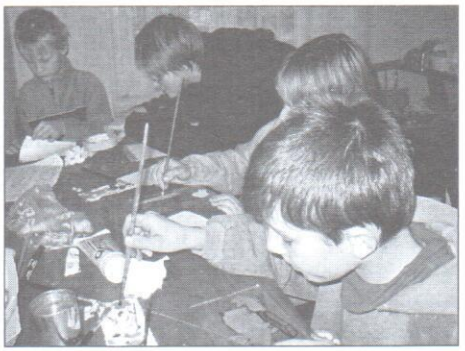

V sobotu 18. prosince se konaly v prostorách obecního úřadu, pod vedením kulturní komise, druhé pracovní dílny na téma: „ Vánoční čarování".

....i do mateřské školky se přišel podívat Mikuláš s andělem, čert čekal přede dveřmi...

V našich obcích jsou nově rozmístěny kontejnery na plast. Do kontejnerů je možnost vhazovat volné plasty, nebo balené ve žlutých pytlích. Při uzavírání je nutné kontejner zavřít červenými pojistkami, které chrání proti úrazu.

Karelský dnešek: Vychází 1xměsíčně. Vydává Obec Karle, Karle 4, 568 02 Svitavy, IČO: 579564, Tel. 461 634 919, e-mail: obec.karle@quick.cz. Povoleno Min. kultury ČR, reg. číslo MK ČR E 14112. Náklad 250 výtisků. Domácnostem bezplatně, volně 3 Kč. Podepsané příspěvky vyjadřují názory dopisovatelů a nemusí být vždy totožné s názory redakce. Neprošlo redakční jazykovou úpravou. Šéfredaktor: Pavla Cibulková. Redakční rada: Dana Pavlišová, Miloš Jadrný, Jaroslava Zandlerová, Ilona Bukáčková, Eva Janďourková. Grafická realizace: B. Kysílko, K PLUS. Tisk: Svitavská tiskárna.